

Hökarängen

Gården Hökarängen, som stadsdelen är uppkallad efter, ligger vid Drevvikens västra strand. Den var ett torp under Fansta gård. Kanske ägdes den av någon livsmedelshandlare (hökare) inne i staden.

Stadsdelen Hökarängen är byggd på mark som staden köpte 1912 av Fansta gård.

Tunnelbanan

År 1941, mitt under andra världskriget, beslutade Stockholms stadsfullmäktige att Stockholm skulle få tunnelbana. Då hade Stockholm en halv miljon invånare – utomlands ansågs en miljon invånare vara minimum för att bära en sådan satsning. År 1950 var linjen Slussen–Hökarängen klar. Hökarängens station ritades av Peter Celsing.

Grannskapsenhet

År 1939–1949 genomfördes en stadsplanering för de blivande stadsdelarna Gubbängen och Hökarängen. Tävligen ledde till att nya engelska idéer om grannskapsenheter och stadsdelscentra, »community centers«, som några år tidigare utvecklats i Årsta, fick prägla planeringen också i Hökarängen. Isolering och anonymitet, som man ansåg att storstaden förde med sig, skulle motverkas. Genom att planera för lokal gemenskap skulle demokratin stärkas och människors grupp-känsla och vilja till samarbete utvecklas.

Ett bestående resultat av tävlingen blev att det stora Gubbängsfältet lämnades orört och fick bilda gräns mellan stadsdelarna.

Sveriges första gågata

Hökarängens centrum är en genomarbetad miljö med stora kvaliteter. Ett vackert höghus med spetsiga burspråk, ritat av David Hellidén, markerar fonden för Sveriges första gågata, ett helt bilfritt affärsstråk med träd och soffor enligt samma idé som den nya Sergelgatan i det blivande Hötorgscity. Affärshuset, också ritade av David Hellidén, vänder skyltfontänen mot gågatan och har påfart från baksidan.

Torget med murar, stensättning, träd, fontän och bassäng utformades av arkitekt Erik Glemme. En planerad lag bebyggelse vid torget med restaurang och biograf utfördes aldrig. Matvaruaffären är av senare datum. Under senare år har Hökarängens centrum ägnats särskild omsorg. Husen har målats om i de ursprungliga färgerna. Balkonger, markiser och belysning har återskapats och gågatan butiker har fått nya skyltar i femtio-talsmodell.

Trångbott

För att hårbärgera människor – familjer och ensamstående – i sociala, ekonomiska och andra svårigheter, inreddes i Veckodagsområdet ett begränsat antal provisoriska

building with pointed bay windows, designed by David Hellidén, marks the backdrop to the first pedestrian street in Sweden, a shopping street with no cars. The houses present their display windows to the street, while vehicle access is from the back. The square with its walls, stone setting, pool, and fountain was designed by the architect Erik Glemme. At the time, the welfare-state housing in Hökarängen and similar areas served as a model for the

Gågatan i Hökarängen Foto Gunnar Lundh 1950-talet

Torget i Hökarängen med höghuset, fontänen och ett spirande plitträd. Foto Ateljé Lundahl, 1950-talet

Fotografier i Stockholms gatu- och fastighetskontor

Tavlan är uppsatt år 2002 av Stockholms gatu- och fastighetskontor i samarbete med Fansta stadsdelsförvaltning.
www.stockholm.se

genomgångsbostäder med mycket låg standard. Tvårumslägenheter med kök och badrum byggdes om till enrumslägenheter där badrummet fick bli kök. Lägenheterna utrustades med vedspis och saknade centralvärme. Det är därför som takåsarna är krönta av en rad skorstenar; något man inte ser på andra hus i området. Där skapades på 1950-talet de sista nödbostäderna i Stockholm och följden blev en koncentration av problem som det tog många år att bli av med.

Hög standard

Normbostäderna i Hökarängen och andra liknande områden framstod på sin tid som ett föredöme i Europa, som själva kärnan i folkhemstanken. De byggdes strax innan det industriella byggandets strax innan det anpassningen till den växande bilismen slog igenom, och de representerar det bästa i 1900-talets svenska bostadsbyggnad. Bostadsmiljöerna präglades av gott hantverk, omsorgsfullt utformade detaljer och rik konstnärlig utsmyckning.

Hökarängens invånare bor i välbyggda två- och trevåningshus som är mjukt utplacerade i kuperad, orörd natur – skogsungar med tallar och blåbärris, björkbackar och ängsmark med vildrosor och fläder – på 15 minuters tunnelbaneresor från Stockholms centrum.

rest of Europe. They are characterized by good craftsmanship, carefully designed details, and profuse artistic decoration.

The inhabitants of Hökarängen live in well-built houses of two or three storeys, gently placed in undulating, untouched landscape – copses of pines and bilberry bushes, birch-clad slopes and meadowland with wild roses and elders – just 15 minutes by metro from the centre of Stockholm.